

Telemark Utviklingsfond

Sak nr : 5/2011
Møtedato : 28.02.2011
Sted : Avstemming via mail
Saksbehandler : Terje Bakka

Søknad om kr 4.808.000,- til forprosjekt/detaljprosjektering for Cellulosen, Klosterøya i Skien kommune.

Forslag til vedtak:

Telemark Utviklingsfond gir tilsagn om kr 4.808.000,- til delfinansiering av forprosjekt/detaljprosjektering for Cellulosen, Klosterøya i Skien kommune.

Effektivering av tilsagnet forutsetter en fullfinansiering av prosjektet som innebærer et tilsagn på kr 16.017.000,- fra Kulturdepartementet

Problemstillingen i få ord:

Den planlagte realiseringen av Cellulosen er siste del av en etappevis utbygging av sentrale kulturinstitusjoner i Telemark. Både prosess og etablering er den største kultursatsingen som har funnet sted i fylket.

Det første byggetrinnet var Telemark museum sin etablering av felles gjenstandsmagasin for sine samlinger. Neste byggetrinn for museet blir oppføring av nytt sjøfartsmuseum. En betydelig satsing har også Teater Ibsen gjort ved å etablere Provisoriet på Klosterøya med gode arbeidsforhold og publikumsløsninger for de nærmeste årene. Disse investeringene er finansiert lokalt og regionalt med ca 106 mill kroner, og er en forskottering av lokale og regionale investeringskostnader i totalprosjektet.

På denne bakgrunn var det meningen å søke Kulturdepartementet om 100 % dekning av forprosjektkostnadene for Cellulosen, noe som var formidlet og avklart i administrative dialoger med Kulturdepartementet. Etter konsultasjoner med politisk ledelse fikk vi melding om at Staten på prinsipielt grunnlag ikke kunne dekke 100 % av forprosjektkostnader.

Partnerskapet bak søknaden har beregnet medgåtte kostnader i prosessen så langt til kr 5.870.000,- som er dekket gjennom aktørenes driftsregnskaper (timeforbruk og fakturerte utlegg). Sammen med påregnede kostnader i forprosjektet på kr 20.825.000,- gir dette en samlet kostnad på 26.695.000,-.

Det søkes kulturdepartementet om 60 % tilskudd av samlet kostnad, stort kr 16.017.000,-.

Restbehovet i en fullfinansiering blir da kr 4.808.000,-. Det er dette tilskuddet partnerskapet søker om å få i form av et tilsagn fra Telemark Utviklingsfond.

Et tilskudd fra Telemark Utviklingsfond vil inngå som andel av den fylkeskommunale finansieringen i totalprosjektet, og er følgelig å betrakte som en forskottering.

Saksopplysninger

De ulike aktørene

Partnerskapet bak Cellulosen består av representanter fra Telemark Museum, Teater Ibsen, Skien kommune, Klosterøya AS og Telemark Fylkeskommune. Partnerskapet ledes av Telemark Fylkeskommune v/ hovedutvalgsleder Tor Erik Baksås.

Telemark Museum har arbeidet med planer for nybygg siden 1995 og har ligget inne på uprioritert liste over aktuelle prosjekter som er kvalifisert for statstilskudd.

Teater Ibsen har holdt til i gamle Festiviteten (produksjons- og spillelokaler) i Skien i perioden 1985 – 2010. Arbeidsforholdene var svært dårlige og tilfredsstilte verken dagens krav til arbeidsmiljø, brannforskrifter, kvalitet på publikumslokaler eller til universell utforming. Produksjonsforholdene var under en hver kritikk. Etter en befaring med daværende kulturminister Trond Giske uttalte han at Teater Ibsen var det regionteateret som hadde de dårligste arbeidsforholdene. Siden 2007 har et nybygg i Cellulosen på Klosterøya stått oppført på uprioritert liste over aktuelle statstilskudd til nasjonale kulturbygg.

I tillegg er det en ambisjon å legge forholdene godt til rette for et arkivsentert med private historiske arkiv som kjerne, eksempelvis bl.a. arbeiderbevegelsens arkiv. Prosjektet kan også utvides til å omfatte kommunale historisk arkiv om de aktuelle kommunene selv ønsker det, og finansierer kostnadene.

En samlokalisering av teater og museum gir en unik mulighet til å sette et samlende fokus på mannen og dramatikerens Henrik Ibsen. Skien kommune ønsker å samle sin Ibsensatsing i de samme lokalene med *Ibsen International Awards*, *Ibsenprisen*, *StøpeSkien* (Ibsenformidling til barn og unge) og alt det Ibsenmaterialet som *Skien Folkebibliotek* har samlet, inkludert alle manus/ny dramatikker som er innlevert til den nasjonale juryeringen fra 1986 og fram til i dag.

Dersom det blir etablert Ibsenstudier i regi av Høgskolen i Telemark, vil Cellulosen være godt tilrettelagt med lesesal, bibliotek, arkiv og forelesningssal.

Eierskapsmodell

Sentralt i forprosjektet står avklaringen av framtidig eierskapsmodell for selve bygget. Det peker seg ut tre ulike løsninger

1. Et interkommunalt selskap, IKS, eid av vertskommunen Skien og vertfylket Telemark.
2. Et offentlig/privat samarbeid, OPS, der også de nåværende eierne av Klosterøya kommer inn. Dette er en modell som bl.a. ble valgt for det nasjonale Rockheim i Trondheim, og hvor den private aktøren tar ansvaret for forvaltning/drift og vedlikehold av bygningsmassen.
3. En utbygging i regi av eiendomsselskapet som eier Klosterøya/Cellulosen der leietakerne dekker investeringskostnadene gjennom langsiktige leieavtaler.

Med tanke på MVA-problematikk og det faktum at virksomheten til brukerne er offentlig finansiert, peker alternativ en og to seg ut som de mest aktuelle. I tillegg vurderes det tross alt

som enklere å få statlige investeringstilsagn enn å skulle finansiere satsingen gjennom økte årlige statlige driftstilskudd.

Bygget Cellulosen

Bygningen Cellulosen ble oppført i 1976, og er den mest profilerte bygningen som blir stående igjen på Klosterøya fra denne perioden. Fram til 1996 ble det produsert Cellulose i bygningen. I dag framstår den som et monumentalt bygg med en viktig plassering i den framtidige byutviklingen i Skien.

Bygget har 11 plan og et samlet etasjevolum på 11 796 m². Så langt ser en for seg følgende romfordeling:

1. Teater Ibsen	3.363 m ²
2. Telemark Museum	2.911 m ²
3. Ibsen i Skien	540 m ²
4. Arkiv	2.217 m ² . Disponibelt areal. Etappevis utbygging.
5. Fellesareal	2.355 m ²
6. Disponibelt	410 m ²
Sum Romprogram	11.796 m²

Forprosjektsøknaden med plantegninger er på 48 sider og følger saken som uttrykket vedlegg.

Vurdering

Ut fra en samlet vurdering innstilles det på tilsagn om kr 4.808.000,- i tilskudd.

Forutsetningen er da at Staten ved Kulturdepartementet følger opp med en bevilgning på vel 16 mill kroner. Fra lokalt og regionalt nivå har en da gjort jobben sin.

Det avgjørende blir da i hvor stor grad våre egne stortingsrepresentanter klarer å bære fram det store telemarksprosjektet.

Det legges og til grunn at dette er noe mer enn et ordinært forprosjekt. Det inneholder en grad av detaljprosjektering som normalt er en del av et ordinært finansieringsprosjekt.

Oppnår vi en bevilgning som omsøkt fra Staten, rykker vi i praksis opp i prioritet, slik at forutsetningen er best mulig for å nå opp i prioritet når det gjelder den statlige sluttbevilgningen. Da er det snakk om statlig tilskudd til hele kulturpakka i tre byggetrinn og en samlet søknad om ca 100 mill kroner.

Fullføring av prosjektet vil innebære at vi realiserer et betydelig kulturløft for hele Telemark, at om lag 60 årsverk knyttet til dokumentasjon og formidling får gode arbeidsforhold, at hele fylket er dekket av helårsdrevne og åpne kulturinstitusjonen, og at fylket i sum er blitt mer attraktivt både for våre egne innbyggere og for reiselivsnæringen. Dette er også i tråd med intensjonene i det regionale planverket som ligger til grunn for å skape det bærekraftige og attraktive Telemark.

I tillegg er byggene i Porsgrunn og Skien satt inn i en viktig byutviklingsstrategi.